

Κοινή επιστολή 21 οργανώσεων για τη στέγαση αναγνωρισμένων προσφύγων

Αθήνα, 1/8/2017

Προς:
Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής, κ. Ιωάννη Μουζάλα
Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, κ. Αλέξη Χαρίτση

Κοινοποίηση:
Αντιπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας στην Ελλάδα κ. Philippe Leclerc

ΘΕΜΑ: Ζητήματα στέγασης αναγνωρισμένων προσφύγων

Η αύξηση των ποσοστών χορήγησης προσφυγικού καθεστώτος και επικουρικής προστασίας στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, η οποία είναι φυσικά ιδιαίτερα θετική, επιβάλλει τον άμεσο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών ένταξης των αναγνωρισμένων προσφύγων.[1] Η ένταξη των προσφύγων στην κοινωνία μας είναι νομική υποχρέωση της Πολιτείας, η οποία πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διευκολύνει αυτή την εξαιρετικά δύσκολη για τους πρόσφυγες διαδικασία, ενώ οφείλει ταυτόχρονα να αποτελεί και πολιτική προτεραιότητα που, πέραν από τις τυπικές προϋποθέσεις, να παρέχει και ουσιαστικές προϋποθέσεις ένταξης τους πληθυσμού στον κοινωνικό ιστό της χώρας.

Σήμερα καταγράφονται πολλά προβλήματα στο πεδίο της ένταξης. Οι διοικητικές διαδικασίες σε ό,τι αφορά τη χορήγηση ΑΜΚΑ, ΑΦΜ, κάρτας ανεργίας, τραπεζικών λογαριασμών κ.λπ. παραμένουν εξαιρετικά αναποτελεσματικές, ενώ τα προγράμματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και σύνδεσης με την αγορά εργασίας παραμένουν αποσπασματικά και ανεπαρκή, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ακόμα περισσότερο η δυνατότητα ένταξης για τον συγκεκριμένο πληθυσμό.

Ως προς την στέγαση, το πρόγραμμα στέγασης της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες αφορά μόνο αιτούντες άσυλο (είτε αυτούς που θα μείνουν στην Ελλάδα είτε αυτούς που θα μετεγκατασταθούν σε άλλες χώρες της ΕΕ) και δεν περιελάμβανε, αρχικά, καμία πρόβλεψη για την τύχη των ανθρώπων αυτών από τη στιγμή που θα λαμβάνουν προσφυγικό καθεστώς ή επικουρική προστασία.

Λόγω του υψηλού αριθμού χορήγησης καθεστώτος σε επωφελούμενους του προγράμματος, το πρόγραμμα της Ύπατης Αρμοστείας δίνει πλέον παράταση στη στέγαση των αναγνωρισμένων προσφύγων για ένα μήνα, με δυνατότητα επέκτασης μέχρι έξι μήνες κατόπιν εξατομικευμένης κρίσης που θα τεκμηριώνει την ευαλωτότητα. Μετά από αυτό το διάστημα, οι άνθρωποι αυτοί θα πρέπει κυριολεκτικά να «πεταχτούν στο δρόμο».

Συγκεκριμένα βάσει των επικαιροποιημένων στοιχείων, 1.014 άτομα που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα στέγασης της ΥΑ έχουν ήδη λάβει καθεσώς, εκ των οποίων οι περισσότεροι διαμένουν σε προγράμματα που υλοποιούνται από τους συνυπογράφοντες φορείς. Οι άνθρωποι αυτοί θα πρέπει σταδιακά, και πάντως το αργότερο μέχρι το τέλος του έτους, να εγκαταλείψουν τη στέγη που τους έχει παρασχεθεί. Σημειωτέον δε ότι οι οργανώσεις αδυνατούν να καλύψουν τις στεγαστικές ανάγκες με ίδιους πόρους.

Πρόταση:

Ως πρόγραμμα-γέφυρα για αυτόν τον πληθυσμό προτείνουμε να χρησιμοποιηθεί η πρόβλεψη που ήδη υπάρχει στο εθνικό πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, για παροχή επιδόματος στέγασης, συνδυαζόμενου με ένα πλέγμα υπηρεσιών ένταξης και γλωσσομάθειας, σε νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών (στους οποίους περιλαμβάνονται και οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες).[2]

Παρότι το πρόβλημα γίνεται όλο και επιτακτικότερο, η σχετική δράση δεν έχει προκηρυχθεί ακόμα κινδυνεύοντας να αφήσει ένα κενό που οι οργανώσεις θα αδυνατούν να διαχειριστούν με ίδιους πόρους. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι η προκήρυξη και υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης αποτελεί προτεραιότητα για την ομαλή ένταξη των ανθρώπων αυτών στην ελληνική κοινωνία και ζητούμε τις άμεσες ενέργειές σας για την επίτευξη βιώσιμης λύσης.

Συνυπογράφοντες φορείς (αλφαβητικά):

1. Αλληλεγγύη – SolidarityNow
2. ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων
3. Άνεμος Ανανέωσης
4. ΑΝΤΙΓΟΝΗ - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία , την Ειρήνη και τη Μη Βία
5. Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
6. Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων
7. Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών
8. Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες
9. Ηλιακτίδα
10. Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
11. Κάριτας Ελλάς
12. Κέντρο Ημέρας ΒΑΒΕΛ
13. ΜΕΛΙΣΣΑ, Δίκτυο Μεταναστριών στην Ελλάδα
14. ΜΕΤΑδραση, Δράση για τη Μετανάστευση και την Ανάπτυξη
15. ΜΚΟ Αίτημα
16. ΠΕΡΙΧΩΡΗΣΙΣ
17. Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών Δήμου Αθήνας
18. Generation 2.0 for Rights, Equality & Diversity
19. Help Refugees
20. JRS Greece
21. PRAKSIS – Προγράμματα Ανάπτυξης, Κοινωνικής Στήριξης και Ιατρικής Συνεργασίας

[1] Ενδεικτικά, βάσει των στατιστικών της Υπηρεσίας, εντός του 2016, 2.467 άτομα έλαβαν προσφυγικό καθεστώς και 245 επικουρική προστασία, ενώ εντός του 2017, 3.791 άτομα έλαβαν προσφυγικό καθεστώς και 305 επικουρική προστασία, http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2017/07/Greek_Asylum_Service_Statistical_Data_GR.pdf .

[2] Βλ. http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2016/12/Programme_2014GR65AMNP001_4_4_el.pdf , σελ. 15.